

Vergaderjaar 2025–2026

26 643

Informatie- en communicatietechnologie (ICT)

30 821

Nationale Veiligheid

Nr. 1422

BRIEF VAN DE MINISTER EN STAATSSECRETARIS VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 oktober 2025

Cyberdreigingen die de belangen van Nederland en Europa schaden zijn onverminderd groot. Er is sprake van permanente rivaliteit, waarbij actoren hun machtsmiddelen in het cyberdomein agressief inzetten om strategische doelen na te streven.¹ Om onze veiligheid en belangen te beschermen is een sterke Defensieorganisatie, met gevechtskracht in het cyberdomein, van belang.

Om deze uitdagingen effectief het hoofd te blijven bieden hebben wij de Defensie Cyber Strategie (DCS) van 2018 herzien. Dit is eerder met u gecommuniceerd met de Kamerbrief «Optreden Defensie in het Cyberdomein» van 30 mei 2024. Hierbij bieden wij u de nieuwe strategie aan.

Uit de evaluatie van de vorige strategie uit 2018 volgde een behoefte aan een meer strategische koers met concrete aanpak en een duidelijkere, samenhangende aansturing van cybercapaciteiten. Daarnaast vraagt de huidige geopolitieke situatie om bredere cyberambities, die zijn geadresseerd in deze strategie.

De nieuwe Defensie Cyberstrategie stelt de cybertaken van Defensie centraal en geeft richting aan de wijze waarop Defensie haar cybercapaciteiten wil inzetten tegen cyberdreigingen tegen Nederland en bondgenoten.

Defensie wil haar cyberslagkracht op een doorslaggevende wijze in kunnen zetten, zowel in de huidige «grijze zone» tussen oorlog en vrede als in het scenario van gewapend conflict. Hiervoor introduceren we een nieuwe koers: een permanente proactieve inzet om meer offensief tegendruk te geven in het cyberdomein. Zo gaat Defensie de aanhoudende cyberaanvallen actief tegen.

¹ Zie ook MIVD Openbaar Jaarverslag 2024 en Cybersecuritybeeld Nederland 2024.

De krijgsmacht wordt ingezet om militaire cyberoperaties uit te voeren om Nederland te beschermen en bondgenoten te steunen. Deze inzet wordt afgestemd met andere betrokken actoren en in samenhang met (contra)inlichtingen, rechtshandhaving en diplomatieke instrumenten. Door al deze instrumenten in samenhang in te zetten, kunnen we agressieve cyberactoren tijdig onderkennen en hun handelingsvrijheid inperken door hun activiteiten te verstoren of hun aanvalsmiddelen onbruikbaar te maken. Het uitgangspunt daarbij blijft dat Nederland escalatie wil voorkomen.

Synergie tussen de taken en middelen van Defensie en die van andere overheden, private partijen en bondgenoten in het cyberdomein is daarbij essentieel.

Naast de eigen taken van Defensie in het cyberdomein, geeft deze strategie ook nadere invulling aan de rol van Defensie binnen interdepartementale cyberstrategieën, zoals de Nederlandse Cybersecuritystrategie en de Internationale Cyberstrategie.

Met deze strategie geeft Defensie tevens invulling aan de motie Erkens² om, indien de nationale veiligheid het toelaat, vaker dergelijke cyberaanvallen en bijbehorende technische werkwijzen openbaar te maken om het bewustzijn en de weerbaarheid in Nederland op het gebied van cyberveiligheid te vergroten. Door waar mogelijk gericht cyberinformatie en inlichtingen te verstrekken levert Defensie, via de geëigende interdepartementale kanalen, een bijdrage aan de maatschappijbrede weerbaarheid. Nu dit staand beleid is geworden, beschouwen wij deze motie als afgedaan.

Voor de rechtmatige uitvoering van de DCS benut Defensie de ruimte binnen de bestaande (juridische) kaders van taken en bevoegdheden. Waar Defensie tegen juridische grenzen aan loopt, wordt waar nodig gewerkt aan het aanpassen van bestaande en het ontwerpen van nieuwe wetgeving. Het wetsvoorstel voor de Wet op de defensiegereedheid (Wodg) is daarvan een voorbeeld en biedt Defensie de nodige ruimte om de taken van Defensie in het cyberdomein mogelijk te maken. Dit zijn belangrijke ontwikkelingen die invulling geven aan conclusies uit het rapport «Tanden voor de Leeuw»,³ zoals gecommuniceerd in desbetreffende Kamerbrief van 19 december 2024.

Iedere twee jaar wordt de strategie en het onderliggende beleid en uitvoeringsplannen geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. De strategie is sturend voor de inrichting van de defensieorganisatie op cybergebieb.

De Minister van Defensie,
R.P. Brekelmans

De Staatssecretaris van Defensie,
G.P. Tuinman

² Kamerstuk 36 410 X, nr. 46, 7 februari 2024.

³ Zie ook de aanbiedingsbrief bij het rapport Tanden voor de Leeuw, Kamerstuk 33 763, nr. 158, 19 december 2024.